

اصول برنامه‌ریزی آموزشی و درسی برای مدیران مدارس

تألیف:

دکتر سید احمد هاشمی

دانشیار گروه علوم تربیتی واحد لامرد، دانشگاه آزاد اسلامی

حسین حسن زاده

دانشجوی دکتری برنامه‌ریزی درسی

رضا غلامیان

دانشجوی دکتری برنامه‌ریزی درسی

انتشارات آوای نور

تهران - ۱۳۹۶

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۳۰۹-۳۲۹-۴
شماره کتابشناسی ملی	: ۴۹۳۹۵۳۴
عنوان و نام پدیدآور	: اصول برنامه‌ریزی آموزشی و درسی برای مدیران مدارس / تألیف سیداحمد هاشمی، حسین حسن‌زاده، رضا غلامیان.
مشخصات نشر	: تهران : آوای نور، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری	: ۲۰۰ ص.
یادداشت	: کتابنامه: [۱۷۵] - ۱۹۴.
موضوع	: برنامه‌ریزی آموزشی Educational planning
موضوع	: برنامه‌ریزی درسی Lesson planning
موضوع	: برنامه‌ریزی آموزشی -- ایران Educational planning -- Iran
موضوع	: برنامه‌ریزی درسی -- ایران Lesson planning -- Iran
موضوع	: نظام‌های آموزشی -- ایران -- طرح و برنامه‌ریزی
موضوع	: -- Design -- Iran Instructional systems
موضوع	: مدیران مدارس School principals
رده بندی دیویی	: ۲۰۷/۳۷۱
رده بندی کنگره	: LC ۱۳۹۶۲/۷۱۸ الف ۲/۵
سرشناسه	: هاشمی، سیداحمد، ۱۳۵۳ فروردین - hashemi, seyed ahmad
شناسه افزوده	: حسن‌زاده، حسین، ۱۳۴۶ -
شناسه افزوده	: غلامیان، رضا، ۱۳۶۲ -
وضعیت فهرست نویسی	: قیبا

تهران، میدان انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، خیابان شهید وحید نظری،
پلاک ۹۹، طبقه دوم تلفن: ۶ و ۶۶۹۶۷۳۵۵ / نامبر: ۶۶۴۸۰۸۸۲

اصول برنامه‌ریزی آموزشی و درسی برای مدیران مدارس

تألیف: دکتر سید احمد هاشمی - حسین حسن‌زاده - رضا غلامیان

ناشر: انتشارات آوای نور

چاپ: اول ۱۳۹۶

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۰۹-۳۲۹-۴

قیمت ۱۷۰۰۰ تومان

کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است

فهرست مطالب

پیشگفتار.....	۹
فصل اول: آموزش و پرورش	
تعریف سیستم یا نظام	Error! Bookmark not defined.
آموزش و پرورش به مثابه یک سیستم یا نظام..	Error! Bookmark not defined.
اهمیت آموزش و پرورش:.....	Error! Bookmark not defined.
نقش آموزش و پرورش در ابعاد مختلف توسعه:	Error! Bookmark not defined.
	defined.
نقش آموزش و پرورش در رشد و توسعه اجتماعی:	Error! Bookmark not defined.
	defined.
نقش آموزش و پرورش در رشد و توسعه فرهنگی:	Error! Bookmark not defined.
	defined.
نقش آموزش و پرورش در رشد و توسعه اقتصادی:	Error! Bookmark not defined.
	defined.
آموزش و پرورش و برابری فرصت‌های آموزشی:	Error! Bookmark not defined.
	defined.
مفهوم شناسی آموزش و پرورش	Error! Bookmark not defined.
تربیت رسمی عمومی	Error! Bookmark not defined.
زیر نظام های نظام تربیت رسمی عمومی.....	Error! Bookmark not defined.
رسالت نظام تربیت رسمی و عمومی در جمهوری اسلامی ایران	Error! Bookmark not defined.
	defined.
اهداف نظام تربیت رسمی و عمومی	Error! Bookmark not defined.
اهداف مشترک.....	Error! Bookmark not defined.
اهداف ویژه.....	Error! Bookmark not defined.
کارکردهای نظام تربیت رسمی و عمومی	Error! Bookmark not defined.
کارکردهای اختصاصی	Error! Bookmark not defined.

Error! Bookmark not defined. کارکردهای مشترک

Error! Bookmark not defined. آموزش و پرورش کارآمد

Error! Bookmark not defined. عوامل موثر بر آموزش و پرورش (نظام آموزشی) کارآمد

Error! Bookmark not defined. ویژگی های آموزش و پرورش (نظام آموزشی) کارآمد

Error! Bookmark not defined. آموزش و پرورش در اسناد بالادستی

Error! Bookmark not defined. آموزش و پرورش در قانون اساسی

Error! Bookmark not defined. آموزش و پرورش در کلام حضرت امام خمینی (ره)

Error! Bookmark not defined. آموزش و پرورش در نگاه مقام معظم رهبری

Error! Bookmark not defined. آموزش و پرورش رایگان و همگانی در اعلامیه جهانی حقوق بشر

سند تحول راهبردی (نظام تربیت رسمی و عمومی جمهوری اسلامی ایران در افق چشم انداز)

Error! Bookmark not defined.

Error! Bookmark not defined. چشم انداز

Error! Bookmark not defined. مدرسه در افق چشم انداز

Error! Bookmark not defined. هدف های کلان

Error! Bookmark not defined. راهبردهای کلان

Error! سیاست های کلی ایجاد تحول در نظام آموزش و پرورش کشور (۱۳۹۲/۲/۵)

Bookmark not defined.

Error! آموزش و پرورش در قانون برنامه پنجم توسعه (مواد قانونی مرتبط مستقیم)

Bookmark not defined.

فصل دوم: برنامه ریزی آموزشی و درسی

Error! Bookmark not defined. مفهوم برنامه ریزی آموزشی

Error! Bookmark not defined. تعاریف برنامه ریزی آموزشی

Error! Bookmark not defined. مفهوم برنامه درسی

Error! Bookmark not defined. تاریخچه برنامه درسی:

Error! Bookmark not defined. برنامه درسی در قبل از قرن بیستم.

Error! Bookmark not defined. برنامه درسی در قرن بیستم

Error! Bookmark not defined. خاستگاه برنامه‌ریزی درسی

Error! Bookmark not defined. دیدگاه شورت

Error! Bookmark not defined. دیدگاه کلاین

Error! Bookmark not defined. دیدگاه آیزنر

Error! Bookmark not defined. مدل‌های تدوین برنامه درسی

Error! Bookmark not defined. مدل اداری (صف - ستاد)

Error! Bookmark not defined. مدل مبتنی بر واقعیت‌های عملی

Error! Bookmark not defined. مدل بو شامپ

Error! Bookmark not defined. مدل تابا

Error! Bookmark not defined. زیرساخت‌های برنامه درسی غیر متمرکز

Error! Bookmark not defined. رویکردهای مطرح در بعد اجرای برنامه‌ی درسی

defined.

Error! Bookmark not defined. رویکرد برنامه‌ای یا وفادارانه

Error! Bookmark not defined. رویکرد انطباقی

Error! Bookmark not defined. سطوح مشارکت معلمان در اجرای برنامه‌ی درسی

defined.

Error! Bookmark not defined. سطح مقلدانه

Error! Bookmark not defined. سطح میانجی‌گرانه

Error! Bookmark not defined. سطح خلاقانه - مولد

Error! Bookmark not defined. نظریه‌ی عوامل مدیریتی فولن

Error! Bookmark not defined. عوامل مربوط به ویژگی‌های تغییر

Error! Bookmark not defined. عوامل محلی

Error! Bookmark not defined. عوامل بیرونی

فصل سوم: برنامه‌ریزی آموزشی در مراکز آموزشی جهان

Error! Bookmark not defined.نظام آموزشی

Error! Bookmark not defined.انواع نظام آموزشی و سطوح آن:

Error! Bookmark not defined.ساختار آموزش و پرورش در جمهوری اسلامی ایران: **defined.**

Error! Bookmark not defined.نظام‌های آموزشی در جهان:

Error! Bookmark not defined.الف. قاره آسیا:

Error! Bookmark not defined.ب. قاره آفریقا:

Error! Bookmark not defined.ج) قاره امریکا:

Error! Bookmark not defined.د. قاره اروپا:

Error! Bookmark not defined.چالش‌های اصلی نظام آموزشی در جهان و ایران: **defined.**

Error! Bookmark not defined.برنامه ریزی های توسعه بین المللی:

Error! Bookmark not defined.برنامه ی توسعه ی هزاره یا اعلامیه هزاره.....

Error! Bookmark not defined.آرمان و اهداف برنامه‌ریزی آموزشی در برنامه‌ی «توسعه‌ی هزاره»: **not defined.**

Error! Bookmark not defined.برنامه‌ی آموزش برای همه.....

Error! Bookmark not defined.تاریخچه.....

Error!اهداف و چهارچوب برنامه‌ریزی آموزشی در برنامه ملی «آموزش برای همه»:

Bookmark not defined.

Error! Bookmark not defined.تدوین برنامه آموزش برای همه:

Error! Bookmark not defined.برنامه ملی آموزش برای همه در ایران.....

Error! Bookmark not defined.استراتژی‌ها:

فصل چهارم: اصول برنامه‌ریزی آموزشی و درسی

Error! Bookmark not defined.عناصر برنامه درسی.....

Error! Bookmark not defined.رویکردهای برنامه درسی.....

Error! Bookmark not defined.رویکرد علمی و فنی.....

Error! Bookmark not defined. رویکرد غیر علمی – غیر فنی

Error! Bookmark not defined. فلسفه ی زیربنایی رویکرد آموزش محوری و پژوهش محور

defined.

Error! Bookmark not defined. برنامه درسی آموزشی محور

Error! Bookmark not defined. اصول برنامه ریزی آموزشی و درسی آموزش محور و پژوهش محور

not defined.

Error! Bookmark not defined. عناصر برنامه ی درسی آموزش محور

Error! Bookmark not defined. اهداف

Error! Bookmark not defined. محتوا

Error! Bookmark not defined. برنامه درسی پژوهش محور

Error! Bookmark not defined. عناصر برنامه درسی پژوهش محور

Error! Bookmark not defined. اهداف

Error! Bookmark not defined. اصول و خط مشی برنامه ریزی آموزشی و درسی در جهان

defined.

Error! Bookmark not defined. انگلستان

Error! Bookmark not defined. فعالیت های آموزشی و مدرسه ای

Error! Bookmark not defined. پشتیبانی خارجی

Error! Bookmark not defined. خط مشی برنامه درسی

Error! Bookmark not defined. فعالیت های آموزشی و مدرسه ای

Error! Bookmark not defined. پشتیبانی خارجی

Error! Bookmark not defined. آلمان

Error! Bookmark not defined. خط مشی برنامه درسی

Error! Bookmark not defined. فعالیت های آموزشی و مدرسه ای

Error! Bookmark not defined. پشتیبانی خارجی

Error! Bookmark not defined. لهستان

Error! Bookmark not defined. خط مشی برنامه درسی

Error! Bookmark not defined. فعالیت های آموزشی و مدرسه

Error! Bookmark not defined. سوئد

Error! Bookmark not defined. خط مشی برنامه درسی

Error! Bookmark not defined. نهاد ملی آموزش و پرورش سوئد:

Error! Bookmark not defined. فعالیت های آموزشی و مدرسه.

Error! Bookmark not defined. ایالات متحده: کالیفرنیا

Error! Bookmark not defined. فعالیت های آموزشی و مدرسه ای

Error! Bookmark not defined. هلند

Error! Bookmark not defined. خط مشی برنامه درسی

Error! Bookmark not defined. فعالیت های آموزشی و مدرسه ای

Error! Bookmark not defined. محتوا

Error! Bookmark not defined. الگوهای سازماندهی محتوای برنامه درسی

Error! Bookmark not defined. برنامه های درسی موضوع -محور

Error! Bookmark not defined. برنامه های درسی موضوعات مجزا

Error! Bookmark not defined. برنامه های درسی مبتنی بر موضوعات وسیع

Error! Bookmark not defined. برنامه درسی مارپیچی

Error! Bookmark not defined. برنامه های درسی دانش آموز-محور

Error! Bookmark not defined. ۱-۲ برنامه درسی پایه مشترک

Error! Bookmark not defined. برنامه مبتنی بر کارکردهای اجتماعی یا مسائل اجتماعی

defined.

Error! Bookmark not defined. برنامه درسی فعالیت محور

Error! Bookmark not defined. برنامه درسی انسان‌گرایانه و آموزش و پرورش باز

defined.

[سخن پایانی](#)

پیشگفتار

برنامه ریزی از عوامل موثر در شاخص‌های توسعه، اهمیت فراوان دارد. امروزه کشورهای مختلف برای دستیابی به توسعه در ابعاد مختلف به برنامه‌ریزی می‌پردازند. آموزش و پرورش نیز برای دست‌یابی به اهداف خود در زمینه‌های گوناگون به برنامه‌ریزی نیازمند است. نظر به اهمیت آموزش و پرورش در هر کشور و تاثیر آن بر زندگی شهروندان؛ به جرات میتوان گفت. امروزه توجه به امر برنامه‌ریزی در این نهاد، یک ضرورت محسوب می‌شود.

یکی از انواع برنامه‌ریزی در نظام تربیتی، برنامه‌ریزی درسی است. برای همه‌ی افرادی که به نوعی با تربیت انسان‌ها در حوزه‌های مختلف سروکار دارند، لازم است که با برنامه‌ریزی درسی و فرآیند آن آشنا باشند. این کتاب به منظور ارائه‌ی برنامه‌ریزی درسی در آموزش و پرورش تدوین شده و هدف نگارنده آن بر آن است که برنامه‌ریزی درسی را به شکلی روشن و کاربردی ارائه نماید.

مطالعه‌ی این کتاب به افرادی که با نظام تعلیم و تربیت سروکار دارند، پیشنهاد می‌گردد معلمان، اساتید، دانشجویان رشته‌های تربیتی، مؤلفان کتاب‌های درسی و تولیدکنندگان مواد آموزشی می‌توانند از این کتاب استفاده کنند.

بر خود لازم می‌دانم از کلیه افرادی که با اینجانب در تالیف این کتاب همکاری داشته‌اند، به ویژه آقای حسین حسن زاده و آقای رضا غلامیان تشکر و قدردانی نمایم.

امید است که این مجموعه، در بهبود کیفی فعالیت‌های تربیتی مؤثر واقع شود؛ و اندیشمندان محترم ما را از پیشنهادهای خود محروم نسازند.

وب سایت www.dr-hashemi.com جهت ارسال دیدگاه‌ها معرفی می‌شود.

با آرزوی توفیق الهی سید احمد هاشمی

پاییز ۱۳۹۶